

Prof. dr hab. Zygmunt M. Kowalski
Katedra Żywienia i Dietetyki Zwierząt
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Ocena

dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Pani dr inż. Ewy Peckiej-Kiełb, w związku z postępowaniem w sprawie nadania w/w stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych przez Radę Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Ocenę przygotowano na podstawie dokumentacji zawartej w częściach A, B i C, zawierających wszystkie niezbędne dokumenty i zestawienia przygotowane w języku polskim i angielskim.

1. Dane biograficzne Kandydatki i przebieg Jej pracy zawodowej

Dr inż. Ewa Pecka-Kiełb ukończyła studia wyższe licencjackie w 2006 r., w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie. W 2007 r. ukończyła studia magisterskie na Wydziale Chemii, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, studiując na specjalności chemia środowiska. Promotorem Jej pracy magisterskiej pt. Stabilność chemiczna kompozytowych materiałów katodowych otrzymanych na bazie spinelu litowo-manganowego podstawionego siarką, był dr Marcin Molenda. W 2009 r. Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb ukończyła studia magisterskie na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Pracę magisterską pt. Wpływ zastosowania w żywieniu krów suszonego wywaru z kukurydzy na ich wydajność i cechy fizyko-chemiczne mleka, wykonała pod opieką prof. dr hab. Andrzeja Zachwieja.

Stopień naukowy doktora nauk rolniczych w zakresie zootechniki, uzyskała w 2012 r., na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Promotorem Jej pracy doktorskiej pt. Zmiany właściwości fizyko-chemicznych siary i mleka w stanach zapalnych gruczołu mlekowego krów w zależności od genetycznego polimorfizmu k-kazeiny, był prof. dr hab. Andrzej Zachwieja.

Dr inż. Ewa Pecka-Kiełb jest od 2009 r. pracownikiem Zakładu Fizjologii Zwierząt, Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Od 2015 r. pracuje na stanowisku adiunkta.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Zgodnie z art. 16 ust. 2 z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.), dr inż. Ewa Pecka-Kiełb przedstawiła jako osiągnięcie naukowe, będące podstawą do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego, cykl 5 oryginalnych prac twórczych, zestawionych pod wspólnym tytułem „Ocena właściwości fizyko-chemicznych siary i mleka, wybranych gatunków zwierząt gospodarskich”.

W trzech z pięciu prac dr inż. Ewa Pecka-Kiełb jest pierwszym autorem, a w dwóch pozostałych drugim. W dostarczonej dokumentacji zamieszczono oświadczenia współautorów (załącznik w części C, pkt. 7), o ich udziale w w/w publikacjach. Z analizy tych oświadczeń wynika, że udział dr inż. Ewy Peckiej-Kiełb był znaczący i wynosił 1) 68%, 2) 70%, 3) 25%, 4) 68% i 5) 36%. Przedstawione prace opublikowane w czasopismach indeksowanych, ale o niskim Impact Factor (IF) lub bez IF (łącznie dla 5 prac IF tylko 2,819). Szkoda, że Kandydatka (i pozostali Autorzy) nie zdecydowała się na druk swoich osiągnięć w wyżej punktowanych wydawnictwach. Konsekwencją tych decyzji jest stosunkowo niska suma punktów według polskiej oceny czasopism MNiSW, wynosząca 85. Najwyżej punktowane wydawnictwo ma IF = 1,037 i 25 pkt. MNiSW.

Niefortunny jest tytuł osiągnięcia, bo zapowiada badania nad właściwościami fizyko-chemicznymi siary i mleka "wybranych" gatunków zwierząt, a w zdecydowanej większości odnosi się do krów (4 prace), z wyjątkiem jednej publikacji dotyczącej kłaczy.

Niestety, ani w autoreferacie, ani a żadnym innym miejscu przesłanej dokumentacji nie przedstawiono wspólnej hipotezy czy wspólnego celu (celów) badań opisanych w cyklu 5 publikacji. Brak takich informacji jest zrozumiałą, bo publikacje stanowiące "osiągnięcie naukowe" nie są spójne tematycznie. Są publikacjami, które łączą tylko słowa kluczowe, tj. siara i mleko, a także oznaczenia ich składu chemicznego i właściwości fizycznych. I niewiele więcej. To osiągnięcie nie jest wynikiem spójnej, zaplanowanej koncepcji naukowej służącej rozwiązaniu jakiegoś konkretnego problemu naukowego. Nie może więc mieć ani hipotezy, ani celu naukowego. Szczególne osiągnięcie naukowe przedstawione do oceny jest zbiorem publikacji, które niewiele łączy. Są rozstrzelone tematycznie. Nie wynikają jedna z drugiej. Odnosi się wrażenie, że w ich zebraniu Kandydatce bardziej zależało na zebraniu punktów niż na rozwiązaniu problemu naukowego.

Nazbyt szeroki zakres tematyczny (publikacja 1 – porównanie siary i mleka kłaczy; publikacja 2 – siara jako dodatek żywieniowy dla ludzi, stąd oznaczanie jej składu mineralnego; publikacja 3 – polimorfizm genu laktoferyny u krów oraz liczba komórek somatycznych w mleku i ich związek ze składem mleka, w tym z zawartością frakcji białka; publikacja 4 i 5 – wpływ infekcji gruczołu mlekowego wybranymi patogenami na skład chemiczny i właściwości fizyczne mleka) wskazuje na brak ukierunkowania badawczego. Nie pozwala na ocenienie na ile nowatorskie jest całe "osiągnięcie naukowe". Z pewnością każde z opisywanych zagadnień ma w sobie elementy nowatorskie, ale trudno ocenić nowatorstwo całej koncepcji osiągnięcia, skoro jej brakuje. Wprowadzenie w autoreferacie (przegląd literatury) nie ułatwia czytającemu zorientowanie się w koncepcji pracy. Autorka nie wskazuje dlaczego tymi problemami się zajęła i dlaczego zestawiła je w cykl 5 publikacji.

Prace przedstawione do "szczególnego osiągnięcia naukowego" były już poddane recenzji publikacyjnej, stąd nie chciałbym oceniać każdej z nich. Spojrzenie recenzentów może być różne. Moje poważne wątpliwości merytoryczne budzi na przykład publikacja 3.1.3 b, dotycząca składu mineralnego siary. Bez składu mineralnego dawki pokarmowej, bez danych na temat wielkości pobrania paszy, uzyskane wyniki są trudne do interpretacji i mogą być tylko przyczynkowe.

Podjęta tematyka badawcza, a więc właściwości fizyko-chemicznych siary i mleka, pomimo wielu badań wykonanych w tym zakresie na całym świecie, jest ciągle aktualna. Wynika to z wprowadzania do laboratoriów nowych metod badawczych, co dostarcza nowych danych. Pani dr Ewa Pecka-Kiełb znakomicie orientuje się w tych metodach i jest to warte podkreślenia. Te umiejętności Pani dr Peckiej-Kiełb są wykorzystywane w różnych pracach badawczych.

Uzyskane wyniki, a także ich dyskusja pozwoliły Autorce i Jej współautorom na sformułowanie wniosków. Są one poprawne i każdy z osobna nie budzi większych zastrzeżeń. Zebrane razem w autoreferacie (część A, str. 15) utwierdzają mnie w przekonaniu, że przedstawionemu osiągnięciu naukowemu brakuje koncepcji, a przez to hipotezy i celu. Pewna próba podsumowania (część A, str. 15-16) wygląda na poszukiwanie "na siłę" związku pomiędzy publikacjami. Do przedstawionego cyklu publikacji można by dodać kolejne, nie związane tematycznie, które zwiększyłyby liczbę punktów i nic więcej.

Podsumowanie

Podsumowując, przedstawione do oceny szczególne osiągnięcie naukowe uważam za tematycznie niespójne. Jest ono wynikiem zebrania publikacji, które mają ze sobą jakiś związek, a nie wynikiem rozwiązywania przyjętej koncepcji badań, w oparciu o hipotezę naukową. Cykl publikacji nie rozwiązuje problemu naukowego. **Z powyższych powodów, w mojej opinii poziom osiągnięcia naukowego nie spełnia wymogów stawianych tego typu opracowaniom i nie może być podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego.**

3. Ocena istotnej aktywności naukowej

Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb jest autorem lub współautorem 28 oryginalnych prac naukowych, w tym 20 opublikowanych w czasopiśmie znajdujących się w bazie JCR (w tym 5 prac zestawionych w osiągnięciu naukowym), 8 monografii lub rozdziałów w monografii, 68 doniesień konferencyjnych i posterów oraz 1 artykułu popularno-naukowego. Z 20 oryginalnych prac naukowych, 18 opublikowała po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk rolniczych. Z

przedstawionej dokumentacji wynika, że Kandydatka nie jest autorem patentu oraz wynalazku czy wzoru użytkowego.

Sumaryczny IF dorobku publikacyjnego Kandydatki wynosi 14,195 (w roku wydania publikacji). W tej sumie uwzględniono IF publikacji zestawionych w osiągnięciu naukowym (2,819). Suma punktów MNiSW wynosi 516, w tym 85 w osiągnięciu naukowym.

Prace opublikowane przez Panią dr inż. Ewę Pecką-Kiełb są rzadko cytowane, co częściowo wynika z faktu, że zostały opublikowane stosunkowo niedawno. Liczba cytowań publikacji według bazy WoS wynosi 38, w tym bez autocytowań 28. W dniu przygotowania recenzji Jej indeks Hirscha (według WoS) wynosił 4.

Dotychczas Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb nie kierowała projektami badawczymi. Była wykonawcą w 2 grantach krajowych. Był również wykonawcą w 1 projekcie międzynarodowym (WROVASC).

Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb wygłaszała referaty na 1 międzynarodowej (Rosja) i kilku krajowych konferencjach naukowych. Na wielu konferencjach prezentowała wyniki w formie posterów.

Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb była dwukrotnie nagradzana nagrodami JM Rektora UP we Wrocławiu za osiągnięcia naukowe.

Uwagi ogólne

Pod względem ilościowym dorobek naukowy (publikacyjny) Kandydatki jest akceptowalny. Zwraca uwagę spora ilość punktów MNiSW za publikacje naukowe oraz niezły sumaryczny IF. W zdecydowanej większości publikacji Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb nie jest pierwszym autorem lub autorem korespondencyjnym. Pierwszym autorem Kandydatka jest w 10 oryginalnych pracach twórczych. Dorobek punktowy jest efektem stosunkowo liczego publikowania, chociaż w słabo punktowanych czasopismach. W dorobku znajduje się tylko 1 publikacja za 40 pkt. (w PlosOne). Pani dr Pecka-Kiełb publikuje przede wszystkim w czasopismach regionalnych, w tym krajowych, o słabym zasięgu międzynarodowym, co ma również wpływ na cytowalność. Sądząc po kierunkach dotychczasowego publikowania nie należy oczekiwać w najbliższej przyszłości zwiększenia tego wskaźnika.

Szczegółowa analiza tematyczna dorobku naukowego wskazywałaby, że zainteresowania naukowe Pani dr inż. Ewy Peckiej-Kiełb dotyczą głównie składu chemicznego i właściwości fizyko-chemicznych siary i mleka, fermentacji w przewodzie pokarmowym wybranych gatunków zwierząt dziko żyjących (na marginesie jak można badać "fermentację in vitro w przewodzie pokarmowym..." ? str. 16), wpływu suszonego wywaru kukurydzianego na przemiany w żwaczu krów i owiec (badania in vitro), wpływu kationów metali na wskaźniki fermentacji w jelicie ślepym kur (badania in vitro). Udział w realizacji projektów badawczych związanych z tak szeroką tematyką pozwala z pewnością na zdobywanie szerokiej wiedzy i umiejętności badawczych.

Rozrzut tematyczny publikacji naukowych może więc być traktowany jako zaleta i wskazywać na szerokie zainteresowania badawcze Kandydatki. Jeżeli jednak zestawia się to z opisanym wcześniej brakiem koncepcji naukowej w osiągnięciu naukowym, powstaje wrażenie, że dorobek publikacyjny jest efektem „technicznego” udziału Pani dr inż. Ewy Peckiej-Kiełb w realizacji projektów badawczych prowadzonych przez innych pracowników naukowych. Tezę tę potwierdza fakt nie kierowania żadnym projektem badawczym. Ze względu na swoje wykształcenie, zwłaszcza chemiczne, Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb jest z pewnością znakomitym członkiem zespołu badawczego, wykonującego określone zadania w projektach. Jest więc współautorem licznych publikacji. Czy jednak jest już gotowa na to aby być samodzielnym pracownikiem naukowym, opiekunem doktorantów, koordynatorem badań itp. ? Czy z tym dorobkiem naukowym będzie mogła starać się o finansowanie projektów dla swoich przyszłych doktorantów ? W przedstawionym dorobku bardzo niewiele jest dowodów na samodzielność naukową Kandydatki.

Podsumowanie

Chociaż dorobek naukowy Pani dr inż. Ewy Peckiej-Kiełb jest liczbowo satysfakcjonujący, to jednak jego szczegółowa analiza merytoryczna wskazuje na Jej techniczny udział w projektach zakończonych publikacjami. Za mało jest dowodów na samodzielność naukową, której przejawem

byłyby kierowanie projektami badawczymi, własna, ukierunkowana tematyka badawcza, publikacje w dobrych czasopismach z pierwszym autorstwem. **Powyższe stwierdzenia utwierdzają mnie w przekonaniu, że Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb nie spełnia jeszcze warunków stawianych kandydatom do awansu naukowego do stopnia doktora habilitowanego.**

4. Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

Ocenę tej aktywności Kandydatki oparłem na kryteriach przedstawionych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r., w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

§ 5. Kryteria oceny w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej habilitanta we wszystkich obszarach wiedzy obejmują:

- 1) uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych lub krajowych;
- 2) udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji;
- 3) otrzymane nagrody i wyróżnienia;
- 4) udział w konsorcjach i sieciach badawczych;
- 5) kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych, a w przypadku badań stosowanych we współpracy z przedsiębiorcami;
- 6) udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism;
- 7) członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych;
- 8) osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki lub sztuki;
- 9) opiekę naukową nad studentami i lekarzami w toku specjalizacji;
- 10) opiekę naukową nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego, z podaniem tytułów rozpraw doktorskich;
- 11) staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich;
- 12) wykonanie ekspertyz lub innych opracowań na zamówienie organów władzy publicznej, samorządu terytorialnego, podmiotów realizujących zadania publiczne lub przedsiębiorców;
- 13) udział w zespołach eksperckich i konkursowych;
- 14) recenzowanie projektów międzynarodowych lub krajowych oraz publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych.

Ad. 5.1.

W ramach tej działalności Kandydatka brała udział, jako wykonawca, w 1 europejskim programie badawczym: WROVASC, „Ocena kurczliwości i właściwości elektrycznych tętniaków aorty brzusznej z wykorzystaniem metod in vitro i in vivo w materiale ludzkim i zwierzęcym”; 2012 r.; Program Innowacyjna Gospodarka.

Ad. 5.2.

Kandydatka brała udział w wielu krajowych konferencjach naukowych i jednej międzynarodowej (Rosja) (udokumentowanych 68 doniesień). Nie była organizatorem lub współorganizatorem konferencji naukowej.

Ad. 5.3.

Kandydatka nie była nagradzana za działalność dydaktyczną, popularyzatorską lub organizacyjną.

Ad. 5.4.; 5.5; 5.6.

Brak

Ad. 5.7.

Kandydatka jest członkiem Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego.

Ad. 5.8.

Jako pracownik dydaktyczny Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb realizuje zadania dydaktyczne, prowadząc zajęcia z zakresu fizjologii zwierząt, dla studentów kierunku zootechnika, weterynaria, biologia, ochrona środowiska oraz rolnictwo. Prowadzi również zajęcia na studiach podyplomowych organizowanych w macierzystej Uczelni.

Ad. 5.9.

Kandydatka była dotychczas opiekunem tylko 1 pracy magisterskiej.

Ad. 5.10.

Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb jest od 2014 r. promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim Pani mgr inż. Katarzyny Walkowiak, powołanym przez Radę Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Ad. 5.11.

Kandydatka odbyła 6-miesięczny staż naukowy w University of Veterinary Medicine and Pharmacy, Koszyce, Słowacja, finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego - Kapitał Ludzki Narodowa Strategia Spójności.

Ponadto uczestniczyła w kilku kursach i szkoleniach związanych głównie z metodami analitycznymi stosowanymi w badaniach prowadzonych na zwierzętach.

Ad. 5.12.; 5.13.

Brak

Ad. 5.14.

Kandydatka była dotychczas recenzentem 4 publikacji.

Uwagi ogólne

Dorobek dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny Kandydatki wskazuje na jej małą aktywność w tym zakresie. W zakresie działalności dydaktycznej Jej aktywność ogranicza się praktycznie do zajęć wynikających z zatrudnienia na etacie naukowo-dydaktycznym. Na szczególne podkreślenie zasługują małe kontakty międzynarodowe Pani dr Peckiej. Obecnie ograniczają się do współpracy z ośrodkami w Słowacji i Czechach. Śladowa jest aktywność na konferencjach międzynarodowych. O wiele lepiej przedstawia się współpraca Kandydatki z krajowymi jednostkami badawczymi.

5. Podsumowanie i wnioski końcowe

Awans naukowy ze stopnia doktora do stopnia doktora habilitacyjnego wiąże się z przejściem kandydata do grona samodzielnych pracowników naukowych. Samodzielny pracownik naukowy ma prawo do pełnej opieki nad młodszymi pracownikami naukowymi, tj. nad doktorantami. Taka możliwość stawia określone wymagania przed kandydatem na samodzielnego pracownika. Musi być to osoba ukształtowana naukowo, potrafiąca tworzyć koncepcje badań naukowych, wysuwać hipotezy badawcze. Potrafiąca organizować warsztaty badawczy, w oparciu o umiejętność zdobywania funduszy na badania naukowe (np. z NCN czy NCBiR). Przedstawione w dokumentacji szczegółowe osiągnięcia naukowe oraz dorobek naukowy nie upoważniają do stwierdzenia, że Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb jest już na tyle ukształtowanym pracownikiem naukowym, że można ją zakwalifikować do grona samodzielnych pracowników naukowych. Wydanie takiej opinii nie jest łatwe, bo z jednej strony bardzo słaby jest poziom naukowy przedstawionego przez Nią osiągnięcia naukowego, a z drugiej strony dorobek naukowy mierzony wskaźnikami bibliometrycznymi jest ilościowo satysfakcjonujący. Jego analiza wskazuje jednak, że Pani dr Pecka, skądinąd bardzo ceniony członek zespołów badawczych, uzyskała ten dorobek głównie w wyniku swojego znaczącego udziału w pracach badawczych, a nie jako główny ich autor, inicjator czy pomysłodawca.

Uważam, że wniosek Pani dr inż. Ewa Peckiej-Kiełb jest więc przedwczesny. Zwłaszcza, gdy uwzględnimy fakt obrony jej doktoratu w 2012 r. Dla dalszego awansu naukowego konieczne byłoby opublikowanie kilku wartościowych prac w czasopiśmie o uznanej renomie międzynarodowej. Szczególną uwagę radzę zwrócić na to, aby prace te były ze sobą spójne tematycznie, aby rozwiązywały jakiś problem naukowy. Tymi publikacjami Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb powinna udowodnić, że potrafi samodzielnie ustalać koncepcje badań i organizować ich wykonanie. Niezbędne byłoby również istotne zwiększenie umiędzynarodowienia aktywności

naukowej, w tym aktywny udział w konferencjach naukowych, z prezentowaniem wyników własnych badań naukowych.

Biorąc powyższe pod uwagę uważam, że Pani dr inż. Ewa Pecka-Kiełb nie spełnia warunków określonych w art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r., o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zm.; Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365; Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 620, Nr 182, poz. 1228; Dz. U. z 2011 r. Nr 84, poz. 455) i nie może ubiegać się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego. W związku z tym stawiam wniosek do Rady Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu o niedopuszczenie dr inż. Ewy Peckiej-Kiełb do dalszego postępowanie w sprawie nadania Jej stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych.

Kraków, dn. 3.04.2017 r.

Prof. dr hab. Zygmunt Maciej Kowalski

